

Ättsvårigheter och selektivt ätande

Tillfälle 1

Ättsvårigheter, närma sig mat och måltidsmiljö

Praktisk information

- Tre tillfällen
- Åhörarkopior finns att skriva ut via hemsidan
- Frånvaroanmälan
- Vård av barn (VAB)
- Tystnadsplikt
- Journalförs

Dagens upplägg

- Introduktion
- Teori
- Paus
- Teori
- Hemuppgift

Presentation av ditt barn

- Berätta om ditt barn och svårigheterna kring mat

Mål med gruppen

Få kunskap om selektivt ätande

Få tillgång till strategier och råd för att främja ätutveckling

Vem bestämmer?

Förälder bestämmer över

När man ska äta

Vad som serveras

Måltidsmiljön

Hur man kommunicerar med barnet före och under måltiden

Hur ofta barnet serveras "ny" mat

Barnet bestämmer över

Om det vill äta

Hur mycket det äter

Vad det tycker om att äta

Om och när det vill pröva ny mat

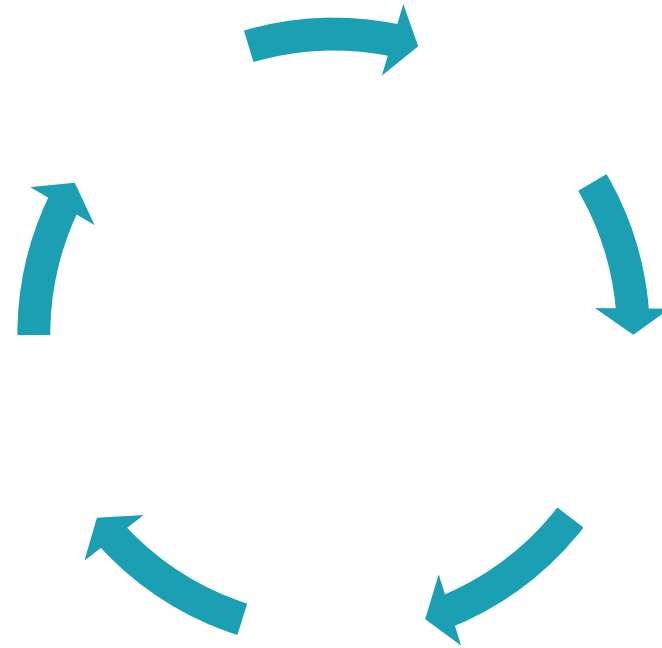
Vad kan vi förändra?

- När vi ska äta
- Vad som serveras
- Måltidsmiljön
- Hur man kommunicerar med barnet före och under måltiden
- Hur ofta barnet serveras "ny" mat

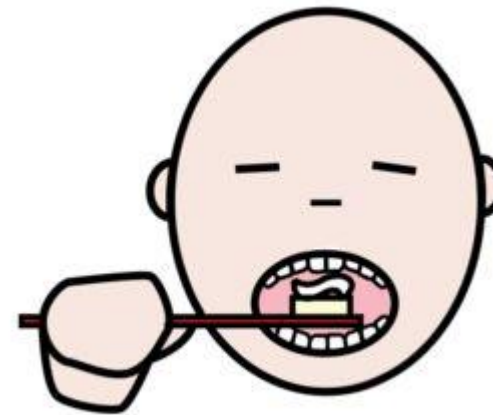
Vad påverkar vårt ätande?

- Alla kroppens muskler
- Alla kroppens organ
- Alla sinnen
- Förmågan att lära sig
- Utvecklingsnivå
- Näringsintag
- Omgivning

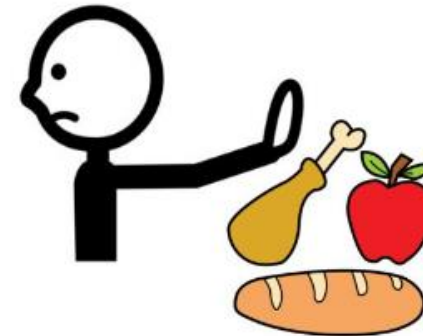
Viktigt att utreda och behandla

- Förstoppning
- Tandhälsa
- Reflux/sura uppstötningar

Vad är selektivt ätande?

- Svårigheterna har pågått över en längre tid
- Begränsat antal maträtter
- Begränsat antal livsmedel: Färg, varumärke, konsistens
- Känslighet för förändring
- Undviker att pröva nya maträtter
- Äter oftast för lite
- Får oftast annan mat än resten av familjen
- Kan vara en del av utvecklingen 2-5 år

Ovilja?

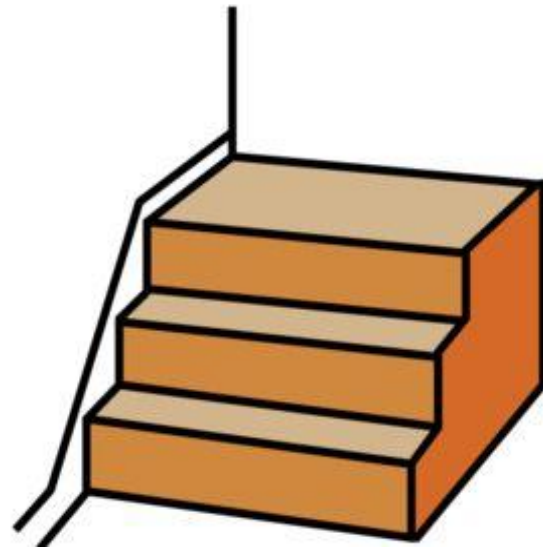
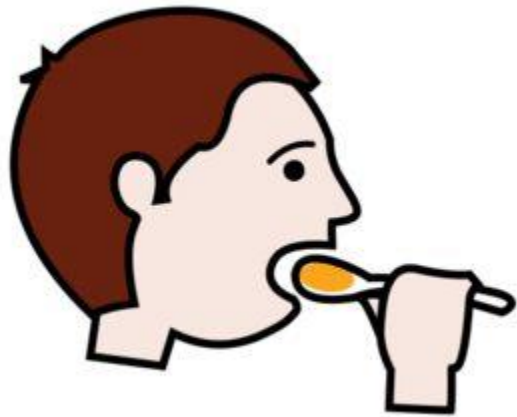
- Utgår från att barnet gör sitt bästa
- Barnet försöker berätta något genom sitt beteende
- Tolka barnets kroppsspråk

Alla sinnen är med när vi äter

- Syn
 - Känsel
 - Smak
 - Lukt
 - Hörsel
 - Balans
 - Kroppssinne
-
- A simple cartoon illustration of a child with short red hair, wearing a light green long-sleeved shirt. The child has a happy expression with a wide smile. There are several yellow-orange spots on the child's face (cheeks and chin) and on their shirt, representing food. The child is standing with their feet visible at the bottom.
- Autism - annorlunda bearbetning av sinnesintryck

Ättrappan

Ättrappan – steg på väg till ätande

Titta på

Röra med föremål

Lukta på

Röra med kroppen

Smaka

Äta

Strategier - Närma sig mat

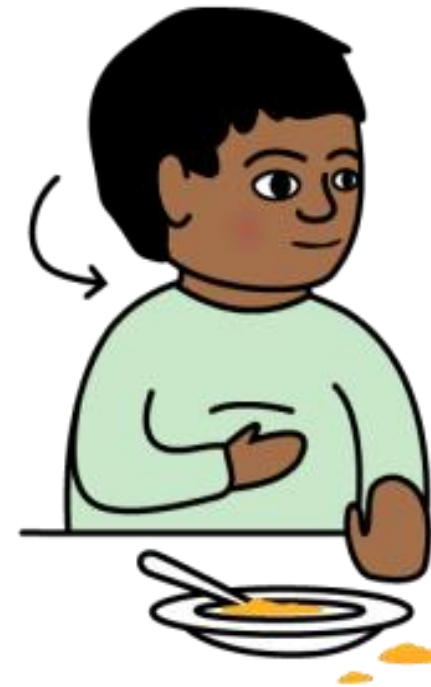
Närma sig mat

- Duka
- Ät mat tillsammans
- Skicka mat till någon annan
- Lägga upp sin egen mat själv
- Servera någon annan

Närma sig mat – en väg ut!

- Tallrik att lägga ifrån sig på
- Servett att spotta ut i
- Skjuta in mot mitten av bordet

Närma sig mat – Matlek!

- Ätbar fingerfärg - filmjolk, sylt, ketchup
- Ätbart byggmaterial
- Röra mat med bestick, sugrör eller liknande
- Röra mat med kroppen
- Inte fokus på att äta
- Leka – lustfyllt!

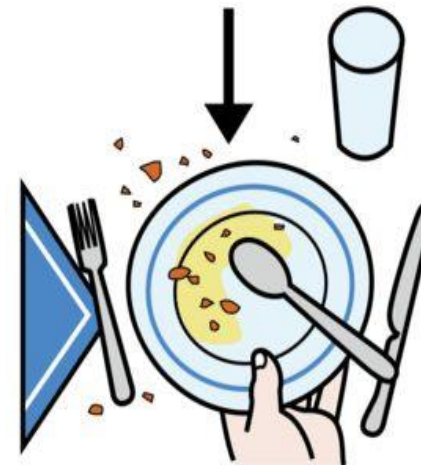
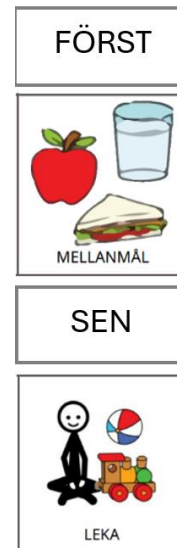
Närma sig mat

- Vara med i köket
- Baka - använda kokböcker
- Plantera/skörda
- Upptäcka tillsammans
- Laga något åt sin förälder
- Följa med och handla – egen inköpslista

Avslut – efter måltiden

- Rutin som markerar avslut, slänga rester eller plocka undan sin tallrik
- Ny chans att äta nästa måltid - sitt inte för länge
- Först/sen

Måltidsmiljö och sittande

Måltidsmiljön

- Var äter barnet?
- Om barnet äter vid matbordet, var sitter barnet?
- Vilka störande faktorer finns - ljudintryck, synintryck

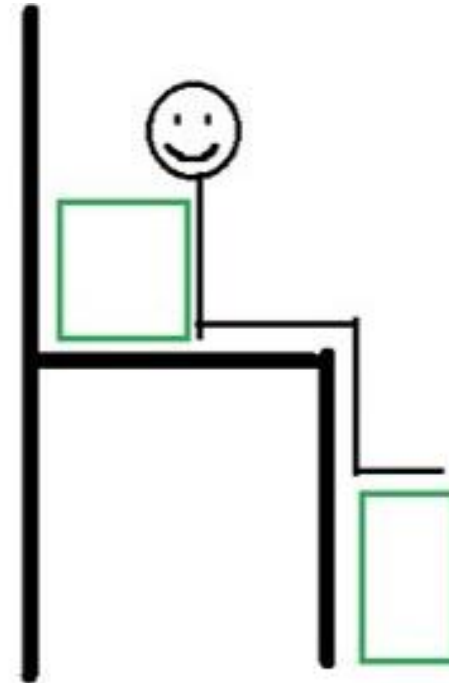
Sittställning

- En god sittställning har betydelse för måltiden
- Fokuserar på uppgiften att äta i stället för att "stabilisera kroppen"
- Ger bättre hand-till-mun-koordination och finmotorik
- Större möjlighet för barnet att tugga och underlättar en säker sväljning
- Hjälper barnet att orka stanna kvar vid matbordet

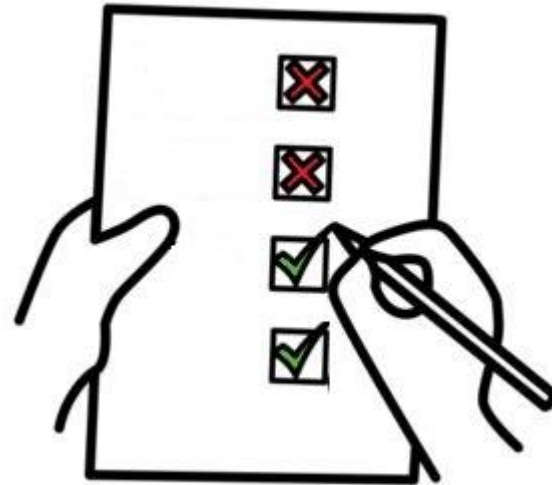
Sittställning

- 90 grader i knä, höft, fotled
- Bordet i nivå mellan bröst och navel
- Pall under fötter
- Fotstöd
- Kil bakom ryggen
- Stöttning runt höften
- Anti-glidmatta under rumpan

Hemuppgift till nästa tillfälle

1. Se över ditt barns sittande och placering vid måltiden
2. Pröva en av strategierna från dagens föreläsning

Strategier för att närma sig mat

- Låt barnet duka
- Ät tillsammans
- Låt barnet skicka mat till någon annan vid matbordet
- Låt barnet lägga upp sin egen mat på sin tallrik
- Låt barnet servera mat till någon annan
- Låt barnet slänga sina rester i soptunnan
- Prova att Matleka
- Handla tillsammans - gärna med inköpslista
- Baka tillsammans
- Låt barnet laga något till någon annan
- Plantera något ätbart

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN